

Vrienden van het
Koninklijk Nederlands
Instituut te Rome

Nieuws

NIEUWS VAN HET BESTUUR

Beste Vrienden,

In het afgelopen jaar is er weer veel gebeurd in Rome. Het KNIR zit nu nog zonder directeur, maar daaraan wordt gewerkt. Meest opvallend is natuurlijk dat de nieuwe paus Franciscus veel van zich heeft laten horen. Omdat hij ook volop de daad bij het woord wist te voegen - in Vaticaanstad zijn nogal wat heilige huisjes aan het verdwijnen - werd hij door het Amerikaanse tijdschrift *Time* tot Persoon van het Jaar 2013 uitgeroepen, een opmerkelijke prestatie voor een kerkvorst die daarmee Mark Zuckerberg en Barack Obama opvolgde.

Deze uitverkiezing was voor ons aanleiding om twee Vaticaanwatchers uit te nodigen voor een informatieve lezing op de **Vriendendag** a.s. **zaterdag 12 april 2014**. Peter Rietbergen vergast ons op een exposé over de pauselijke tafelcultuur door de jaren heen. Frans Willem Lantink kijkt terug op zijn in 2012 verschenen *De paus en de wereld. Geschiedenis van een instituut* en plaatst de huidige paus in de ontwikkeling van het pausdom sinds de negentiende eeuw. De Groningse archeoloog Tymon de Haas maakt een dubbel debuut. Niet alleen is hij als ledenadministrateur toegetreden tot het bestuur, hij laat u allen ook kennismaken met de Via Appia, waar u vast wel eens een wandeling heeft gemaakt. De vierde spreker is de winnaar van de Ted Meijerprijs: Arthur Crucq. Geheel in de geest van Paus Johannes Paulus II zal hij spreken over de Caritas, hoewel deze kerkvorst vast geen liefhebber was van Crucqs protagonist Bernini. Als intermezzi tussen de sprekers maakt u kennis met enkele Ambassadeurs van het KNIR, die u zullen uitleggen waarom zij warm lopen voor het KNIR. Zonder de sprekers te kort te willen doen, ziet het bestuur stiekem de uitreiking van de eerste Van Woudenberg Dissertatieprijs als hoogtepunt van de komende Vriendendag: op 12 april maken we de winnaar bekend. Wij kunnen alvast verklappen dat de jury worstelt met een *embarras du choix* uit een bijzonder sterk veld.

Het afgelopen bezoek van de Vrienden aan het vernieuwde Rijksmuseum verliep bijzonder geanimeerd en smaakte naar meer. Wij gaan zeker door met het organiseren van een **Najaarsactiviteit**, zodat wij als vrienden ook dan gelegenheid hebben om elkaar te treffen. Op **zaterdag 22 november 2014** kunt u wederom een verrassend uitje van ons verwachten.

In de vorige Nieuwsbrief hebben wij al aangekondigd dat wij denken aan een organisatorische transformatie naar een Vereniging van Vrienden. Dat past beter bij de huidige aard van de club die vooral een community van KNIR-gangers beoogt te zijn. Het betekent ook een democratisering: u, nu nog donateur, wordt dan lid en krijgt daarmee ook inspraak in het reilen en zeilen van de Vrienden. De details zullen wij u op 12 april uit de doeken doen. Hopelijk besluiten velen van u wederom naar Utrecht af te reizen. Dan kunnen wij met u in de Kanunnikenzaal van het Utrechtse Academieggebouw weer het glas heffen op de toekomst van het KNIR en zijn Vrienden.

Catrien Santing

Schrijf deze datum vast in uw agenda:

NAJAARSACTIVITEIT

zaterdag 22 november 2013

Nadere informatie volgt in de Nieuwsbrief die u na de zomer ontvangt.

Stichting Vrienden van het Koninklijk Nederlands Instituut te Rome

Secretaris: J.J.Touber | Ruyschstraat 339 | 1091 MR Amsterdam | T: 06-46086776 | E: J.J.Touber@uu.nl
 Penningmeester: D.J.Waarsenburg | T: 06-52653472 | E: demetrius.waarsenburg@knaw.nl
 Ledenadministratie: T.C.A. de Haas | E: vrienden.knir leden@gmail.com
 IBAN: NL18INGB0001587683 BIC: INGBNL2A t.n.v. St. Vrienden van het Nederlands Instituut te Rome

Vrienden van het
Koninklijk Nederlands
Instituut te Rome

TERUGBLIK NAJAARSACTIVITEIT 2013

Op vrijdag 22 november j.l. heeft een groep Vrienden genoten van een bijzonder programma in en om het Rijksmuseum. In het Ateliegebouw leidde drs. Inge Tinbergen ons rond langs de diverse afdelingen van de opleiding Conservering en Restauratie van Cultureel Erfgoed (UvA). Studenten van de verschillende richtingen binnen de opleiding waren aan het werk en lichtten toe waarmee ze bezig waren. Een van de studenten liet een schilderij zien van een interieur met een pot waarin kooltjes werden gebrand (een soort réchaud). Bijzonder was dat zij juist deze pot aan het restaureren was! In het vernieuwde Rijksmuseum heeft drs. Duncan Bull ons prachtige stukken getoond en van een mooi verhaal voorzien. Het is opmerkelijk dat in het Rijksmuseum een collectie van Italiaanse meesters hangt die tezamen een volledig overzicht geven van de ontwikkeling van de Italiaanse schilderkunst. De middag werd in een café besloten met een gezellige borrel.

NIEUW BESTUURSLID

Na jaren van trouwe dienst heeft Susanna de Beer zich teruggetrokken uit het bestuur van de Vrienden van het KNIR. Susanna, bedankt voor je inzet en succes met het afronden van je Veni-project *Visions of Rome!*

Anne Huijbers volgt haar op en zal, net als Susanna, voornamelijk verantwoordelijk zijn voor de Nieuwsbrief. Ze is tevens één van de Ambassadeurs van het KNIR en zal dus een schakel vormen tussen de Vrienden en de Ambassadeurs. Anne studeerde geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen en volgde een MA in Medieval Studies aan de Universiteit van Leeds. Voor haar scriptie over de drie keizerkroningen in veertiende-eeuws Rome kreeg ze in 2010 het Hugenholtz stipendium – dit heeft ze echter niet benut omdat ze al een promotieplaats had bemachtigd binnen het NWO-project *Religious Orders and Religious Identity Formation in Late Medieval and Early Modern Europe*. Als promovenda aan de Radboud Universiteit Nijmegen onderzoekt ze hoe leden van de Dominicaanse orde in hun geschiedschrijving uitdrukking geven aan hun Dominicaanse identiteit en omgaan met het verleden van hun orde. Ook dit onderzoek brengt haar regelmatig naar het KNIR: de perfecte uitvalsbasis om de rijke archieven en bibliotheken van Rome te bezoeken.

Nieuwsbrief Vrienden ook digitaal

Deze Nieuwsbrief en eerdere afleveringen zijn ook digitaal raadpleegbaar op de website van het KNIR: www.knir.it/nl/wiezijnwij/vrienden-van-het-knir.html

Heeft u een voorkeur voor digitale bezorging van de Nieuwsbrief, stuurt u dan een mailtje naar leden-secretaris Tymon de Haas: vrienden.knir leden@gmail.com

TED MEIJERPRIJS 2013

Bernini's Caritas: een zinnelijke deugd

In het najaar van 2012 studeerde ik af als kunsthistoricus aan de Universiteit Leiden. Mijn Master thesis schreef ik over de emotionele respons op de Caritas van Gian Lorenzo Bernini, een beeld dat onderdeel is van de graftombe van Urbanus VIII in de Sint Pieter. Tot mijn grote vreugde won ik hiermee de Ted Meijerprijs 2013.

Deze Caritas, die oorspronkelijk één borst ontbloot heeft, viel later ten prooi aan censuur en werd afgedekt met stucco. Het blijkt tot nu toe lastig te achterhalen wanneer en waarom. Er zijn echter wel bronnen die getuigen van sterke responses. Zo benadrukt Andrea Borboni in zijn traktaat *Della statue* de evocatieve kracht en levens-echtheid van dit beeld.

Bernini's Caritas op het monument van Alexander VII uit 1678, uitgevoerd door Giuseppe Mazzuoli, trof later een zelfde lot. Het is vaak geopperd dat de censuur te maken heeft met de context van de Sint Pieter. Toch is naakt daar niet per definitie altijd problematisch geweest: beide borsten van de Caritas op het monument voor Innocentius XII en van de Clementia op het monument van Clemens X zijn bijvoorbeeld ontbloot.

Tijdens mijn verblijf in Rome in het najaar van 2013 heb ik de Caritas beelden van Bernini met zoveel mogelijk andere Caritas beelden uit de zeventiende en achttiende eeuw vergeleken. Uiteindelijk zag ik ruim vijftig personificaties van Caritas 'in situ'. De meeste in Rome maar ook op Sicilië, in Toscane en in Venetië. Duidelijke stijlveranderingen duiden op andere opvattingen over wat de beeldhouwkunst vermag, zoals te zien is bij de Caritas van Filippo delle Valle uit 1746. Hoewel Delle Valle het schema van Bernini's tombe van Urbanus VIII nog lijkt te volgen, zijn de beelden veel kleiner en ingetogener. In Palermo heb ik kennis gemaakt met het werk van Giacomo en Propicio Serpotta. Ook hun personificaties van Caritas worden in de loop van de achttiende eeuw meer ingetogen. De Siciliaanse barok heeft een uitgesproken karakter en deze lokale traditie kon ik goed als vergelijkingsmateriaal gebruiken.

Met behulp van al deze bronnen en inzichten wil ik een antwoord proberen te geven op de vraag waarom nu juist de Caritas beelden van Bernini aan censuur ten prooi vielen. Toch zal dit lastig blijven zolang er geen documenten opduiken die letterlijk getuigen over het hoe en waarom van de censuur. Een verfijning van de problematiek en een benadering vanuit een nieuwe context kan voor kunsthistorisch onderzoek echter heel waardevol zijn.

Het verblijf aan het KNIR in Rome was bijzonder plezierig en nuttig juist vanwege de contacten met andere bursalen, stagiaires en onderzoekers die ik heb ontmoet. Na drie leerzame maanden heb ik mijn onderzoek in Leiden weer opgepakt waar ik voor aanvang van mijn Romereis een aanstelling kreeg als promovendus binnen het Horizon programma *Knowledge and Culture*. Mijn onderzoek, onder begeleiding van professor Caroline van Eck en professor Johan Rooryck, gaat over universele decoratieve patronen op objecten, textiel, vloeren en wanden. De vraag is in hoeverre deze universele patronen gerelateerd kunnen worden aan specifieke aangeboren cognities. De resultaten van mijn onderzoek naar de Caritas beelden van Bernini, hoop ik binnen afzienbare tijd in een artikel te publiceren.

Arthur Crucq

Vrienden van het
Koninklijk Nederlands
Instituut te Rome

LANCERING HADRIANUS-PROJECT IN RIJKSMUSEUM

Op 20 februari 2014 is het HADRIANUS-project officieel gelanceerd in het Rijksmuseum van Amsterdam tijdens een congres getiteld *Roaming Dutch. Digitizing the Dutch Presence in Rome through the Ages*. Omdat deze Nieuwsbrief op dat moment al bij de drukker lag, kunnen wij helaas geen verslag van de dag opnemen. Het programma zag er in elk geval veelbelovend uit! Neemt u vooral zelf eens een kijkje op de website www.hadrianus.it die de Nederlandse aanwezigheid in Rome op een interactieve manier in kaart brengt.

UITREIKING VAN WOUDEBERG DISSERTATIEPRIJS

Op de Vriendendag van 12 april 2014 reikt de Stichting Vrienden van het KNIR de eerste Van Woudenberg Dissertatieprijs uit! Deze prijs is vernoemd naar Gerda van Woudenberg, vertaalster en docente Nederlands aan de Romeinse universiteit La Sapienza, die het KNIR een warm hart toedroeg en de Stichting Vrienden van het KNIR een aanzienlijk geldbedrag heeft nagelaten. Met de prijs belonen de Vrienden één keer in de twee jaar een recent gepromoveerde onderzoeker die op een inspirerende manier zijn of haar verblijf aan het KNIR heeft benut voor dissertatieonderzoek. Vier deskundige juryleden beoordelen de ingezonden dissertaties op de wetenschappelijke kwaliteit en de manier waarop de kandidaat de door het KNIR geboden faciliteiten heeft benut. De laureaat ontvangt een geldbedrag van 2.500 euro, en een ticket naar Rome om op het KNIR een lezing te houden over het promotieonderzoek.

AANKONDIGING BOEKPUBLICATIE EN -PRESENTATIE

In februari 2014 is verschenen Jetze Touber, *Law, Medicine and Engineering in the Cult of the Saints in Counter-Reformation Rome: the Hagiographical Works of Antonio Gallonio, 1556-1605* (Leiden: Brill). Het boek benadert het hagiografische werk van de Oratoriaanse priester Antonio Gallonio vanuit verschillende invalshoeken: recht, geneeskunde, techniek. De rode draad die door het werk van Gallonio liep, was wereldverzaking: nederigheid, lijdzaamheid, ascese. Hij zag zich echter genoodzaakt de heiligenverering te cultiveren met inachtneming van wereldlijke specialismen. Juridische, medische en technische expertise waren in de late Renaissance van belang voor de verificatie van zich continu herhalende elementen in de heiligencultus. Gallonio maakte gebruik van deze wereldlijke expertisegebieden, zonder zich er daadwerkelijk aan te committeren. Het boek toont de spanning tussen de theocratische clerus en het toenemend zelfbewustzijn van de wereldlijke 'professional' in het Italië van de Contra-Reformatie.

Op 5 mei 2014, 18:00 uur, vindt op het KNIR de officiële presentatie van het boek plaats. Naast de auteur, spreken prof. Roberto Rusconi (Rome), prof. Ingo Herklotz (Marburg) en prof. Miguel Gotor (Turijn; onder voorbehoud). De voertaal is Italiaans. Na afloop van de presentatie is er een borrel. Bij deze gelegenheid is het boek met 25% korting te verkrijgen.

NIEUWS VAN DE AMBASSADEURS

Ambassadeursmidweek

Van 3 tot 7 februari verbleven de ambassadeurs op het KNIR om verder invulling te geven aan het ambassadeurschap. De promotieactiviteiten van de ambassadeurs op de zes universiteiten blijken al vruchten af te werpen: het aantal aanmeldingen voor de cursussen was nooit eerder zo hoog. De ambassadeurs geven een gezicht aan het KNIR en functioneren als vraagbaak voor studenten en medewerkers die meer willen weten over de mogelijkheden van het KNIR.

Tijdens de midweek zijn de ambassadeurs op de hoogte gebracht van de lopende projecten van de stafleden: Hadrianus, Termini, en Mapping the Via Appia. Er is gesproken over de wijze waarop de ambassadeurs in Nederland het KNIR kunnen promoten. Good practices zijn gedeeld en een draaiboek is opgesteld. Daarnaast is er gebrainstormd over het opzetten van een jaarlijks terugkerende activiteit die het KNIR duurzaam onder de aandacht kan brengen in Nederland: het ligt voor de hand om hiervoor samen te werken met de Vrienden: door het netwerk en de ervaring van de Vrienden te koppelen aan het jeugdige elan van de ambassadeurs, kunnen we het KNIR nog beter op de kaart zetten. Enkele stappen zijn hiervoor al genomen: de ambassadeurs zijn bijvoorbeeld aanwezig op de Vriendendag, en ambassadeur Anne Huijbers is toegetreden tot het bestuur van de Vrienden. Komend jaar hopen we de samenwerking verder vorm te geven.

Een aantal ambassadeurs hebben zich speciaal ingezet voor de publicatie *Roma Aeterna*: in het voorjaar komt een nieuw nummer uit over de nalatenschap van keizer Augustus door de eeuwen heen. Meer informatie over dit nummer volgt op de Vriendendag en op de website www.romaaeterna.nl.

Een aantal ambassadeurs hebben zich speciaal ingezet voor de publicatie *Roma Aeterna*: in het voorjaar komt een nieuw nummer uit over de nalatenschap van keizer Augustus door de eeuwen heen. Meer informatie over dit nummer volgt op de Vriendendag en op de website www.romaaeterna.nl.

Tentoonstelling *Augusto* – Scuderie del Quirinale (18 oktober 2013 – 9 februari 2014)

Naar aanleiding van de 2000^e sterfdag van keizer Augustus, op 19 augustus 2014, werd in de voormalige stallen van het Palazzo del Quirinale een grootse tentoonstelling georganiseerd, simpelweg *Augusto* getiteld. Het doel van de curatoren was een overzicht te geven van het leven van de eerste Romeinse keizer en om te laten zien in hoeverre in zijn regeerperiode een nieuwe artistieke stijl en beeldentaal werd gevormd. De verzamelde ambassadeurs van het KNIR bezochten de Scuderie begin februari.

In de benedenzalen voert sculptuur de boventoon – de eerste en laatste objecten zijn marmeren beelden van Augustus, waaronder de beroemde Augustus van Prima Porta uit de Vaticaanse Musea. Ertussen staan enkele beelden die als voorbeeld dienen van de Augusteïsche 'stijl', een eclectisch geheel met kenmerken van de Archaische, Klassieke en Hellenistische beeldhouwkunst. Enkele bronzen werken en vooral schitterende cameeën vormen een welkome afwisseling tussen al het marmer. In de bovenzalen wordt de boodschap die de verzamelde objecten dienen uit te dragen iets diffuser. Voorop staat de dominante iconografie: bloemen en pastorale scènes verbeeldden letterlijk de bloeitijd van vrede, overvloed en *pietas*, niet alleen in 'officiële' kunstwerken maar ook in gebruiksvoorwerpen als stoelen en servies.

Alle objecten zijn van zeer hoge kwaliteit, maar het is de vraag of de curatoren niet iets te veel hebben ingezet op imposant glinsterend marmer, wat ten koste lijkt te zijn gegaan van een overkoepeld thema of een meer historisch beeld van de man zelf. Het is echter niet moeilijk om onder de indruk te zijn van alle samengebrachte topstukken uit de Augusteïsche periode.

Simon Speksnijder

Ambassadeur en promovendus Oude Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen

Vrienden van het
Koninklijk Nederlands
Instituut te Rome

INTERVIEW

Floris Meens

Radboud Universiteit Nijmegen

Floris, je bent één van de ambassadeurs en kent het instituut goed. Wanneer kwam je voor het eerst op het KNIR?

Dat was in 2006 voor mijn bachelorscriptie. Vanaf 2008 kom ik regelmatig op het KNIR in het kader van mijn promotieonderzoek.

Waarover gaat dat?

Ik richt me op de levens van Michelangelo Caetani (1804-1882) en zijn dochter Ersilia Caetani-Lovatelli (1840-1925), telgen uit die beroemde Romeinse adellijke familie. Ik onderzoek welke culturele en politieke activiteiten zij ontplooiden en ook hoe zij hiermee bijdroegen aan de Italiaanse eenwording.

Wie waren deze Caetani?

Michelangelo was de belangrijkste vertegenwoordiger van het liberale gedeelte van de Romeinse adel. Hij was kortstondig burgemeester en minister, en hij droeg in 1870 de zeggenschap over de stad Rome over aan de Italiaanse koning Victor Emanuel. Hij was een erudiet man: een voortreffelijk archeoloog, een gewaardeerd kunstenaar en een belesen letterkundige, die de *Divina Commedia* van Dante uit zijn hoofd kende. Zijn interesses zijn kenmerkend voor de negentiende eeuw: de archeologie ontwikkelde zich juist toen tot een zelfstandige discipline, en de Italiaanse letteren, en zeker die uit het veertiende-eeuwse Florence, speelden een belangrijke rol in de totstandkoming van de Italiaanse cultuurnatie.

En zijn dochter?

Ersilia nam veel interesses van haar vader over. Zij ontwikkelde zich tot een gerespecteerde archeologe en werd als eerste Italiaanse vrouw lid van een reeks (inter)nationale academies. Zo was zij nauw verbonden met de wijze waarop de Italiaanse machthebbers deze wetenschap inzetten voor het smeden van een nationaal gevoel van eenheid. Bovendien nam zij, vooral toen Michelangelo zich rond 1870 terugtrok uit het publieke leven, zijn kennissenkring over, en maakte deze tot de basis van haar salon.

Wat was het belang van deze salon?

Tussen 1870 en 1915 groeide Ersilia's salon uit tot de belangrijkste in Rome. (Inter)nationale beroemdheden als Gregorovius, Mommsen, Zola, Renan, Liszt, Carducci en D'Annunzio waren er te gast. Mijn onderzoek belicht deze salon als een plek waar de moderne Italiaanse natiestaatsvorm kreeg, waar gedebatteerd werd over de positie van de kerk, waar uitwisseling plaatsvond over literatuur, kunst en muziek, en waar een prille vorm van emancipatie ontstond.

Wat voor bronnen gebruik je voor je onderzoek?

Een belangrijk deel van de bronnen bevindt zich in Romeinse archieven. Beide Caetani bezaten een uitgestrekt netwerk, dat ik geheel in kaart heb gebracht. De correspondenties, dagboeken, memoires en publicaties van al deze personen vormen de kern van mijn materiaal. Ik heb derhalve vele dagen doorgebracht in privéarchieven, zoals die van de Caetani zelf, maar ook van iemand als Giuseppe Primoli. Bovendien bezocht ik veel bibliotheken, die vaak ook uitvoerige archieven bezitten, zoals de Biblioteca Apostolica Vaticana, de Biblioteca Angelica, en de bibliotheek van het Duitse Instituut.

Loop je wel eens tegen problemen aan tijdens je archiefbezoeken?

Meestal gaat het goed; met de hulp van het Nederlands Instituut is de toegang veelal eenvoudig en stellen de medewerkers zich erg vriendelijk op. Een enkele keer is het lastiger. Zeker in de archieven van de oude adellijke families is de macht van de archivaris groot. Soms is het daardoor onmogelijk om een bron te onderzoeken, of een afbeelding te reproduceren. Zo had ik vorig jaar een schitterende tekening van Ersilia die ik niet mocht scannen, maar die een fantastische illustratie zou zijn voor mijn boek. Ik hoop dat de archivaris zich alsnog bedenkt!

Je hebt fulltime onderwijsbanen op universiteit en hogeschool. Hoe kom je aan je proefschrift toe?

Tijdens vakanties en onderwijsvrije perioden. Eind van deze zomer beoog ik de eerste complete versie van mijn dissertatie af te hebben.

CAMPUS OF EXCELLENCE

door *George Mulder*

Directeur bedrijfsvoering KNIR

Het allermooiste van Rome vind ik de aankomst. Je rijdt vanaf het vliegveld de stad weer in: langs de parken en paleizen, over pleinen en voorbij fontein. Van alle kanten dringen zich aan het sobere noordelijke oog de beelden op: de stenen keizers en kardinalen, de piramides en obelisk, de giganten en de putti. En niet te vergeten die prachtige bomen, de *pini di Roma* waarvoor de vertaling pijnboom niet adequaat is en die ik altijd maar parasolboom noem.

Hoe paradoxaal ook: terugkeren naar Rome is eigenlijk nog mooier dan er verblijven. En laat ik nu een baan hebben die ervoor zorgt dat ik voortdurend naar Rome kan terugkomen! Ik werk al een half leven voor de Rijksuniversiteit Groningen, en die universiteit heeft door een amice-briefje van Ruud Lubbers in 1991 de taak gekregen om voor het KNIR te zorgen. Als directeur bedrijfsvoering ben ik sinds juni 2012 de verbindende schakel tussen de Via Omero en Broerstraat 5, waar het Academiegebouw van de Groninger universiteit staat. Terwijl de wetenschappelijke directeur in Rome verantwoordelijk is voor het dagelijkse reilen en zeilen op het

instituut, is het mijn taak dat het bedrijfsmatige deel goed loopt. De zorg voor het personeel, begrotingen, vernieuwing en onderhoud van gebouw en ICT-voorzieningen: dat zijn zaken waarmee ik me bezighoud. Hierbij gaat het natuurlijk vooral om het leggen van de goede verbindingen tussen mensen. De wensen van het KNIR-personeel moeten samen met en veelal door de experts van de universiteit (HR, financiën, ICT, technische dienst) worden uitgevoerd.

Het goede nieuws is dat het KNIR in een heel dynamische fase zit. De wetenschappelijke staf is jong en zit boordevol ideeën en initiatieven. En aan wat een verblijf op het KNIR mensen kan bieden, is meer dan ooit behoefte. Wat is dat dan, dat unieke KNIR-product? Wat mij betreft is het vooral vorming, als u wilt academische vorming. De intimiteit van samen leven en samen werken op het instituut, het enthousiasme van de staf en de andere studenten, maken dat iedereen die het voorrecht heeft gehad een tijdje op het KNIR door te brengen een ervaring opdoet die hij of zij de rest van zijn leven kan koesteren. En naar dit soort ervaringen is het academisch onderwijs nu op zoek. Nederlandse universiteiten moeten grote groepen studenten bedienen, maar daarbinnen geven we de beste talenten meer en meer iets extra's. Daarvoor zijn Honours Colleges opgericht, waar studenten naast hun normale opleidingen extra uitdagingen krijgen. En University Colleges, die naar Angelsaksisch model ingerichte Liberal Arts and Science opleidingen verzorgen. Zeker bij de laatste hoort een buitenlandse ervaring. En waar kan dat beter dan op het KNIR, en in Rome?

Deze ontwikkelingen liggen ook aan de basis van ons motto 'Campus of Excellence' – de titel van het strategieplan dat we de komende jaren gaan uitvoeren. Het leveren van unieke ervaringen aan unieke, talentvolle mensen – studenten én staf. Daarmee wordt het KNIR in de komende periode nog belangrijker voor het Nederlandse wetenschappelijk onderwijs dan het al is.

Vrienden van het
Koninklijk Nederlands
Instituut te Rome

ZATERDAG 12 APRIL 2014

VRIENDENDAG

Het bestuur van de stichting Vrienden van het KNIR nodigt u van harte uit voor de Vriendendag 2014. De Vriendendag vindt plaats op **zaterdag 12 april** in de Kanunnikenzaal van het Academiegebouw van de Universiteit van Utrecht. De dag zal bestaan uit een viertal lezingen en een gezellige borrel na afloop.

PROGRAMMA

- 10.00 Ontvangst met koffie
- 10.45 Opening door voorzitter **Catrien Santing** (Rijksuniversiteit Groningen)
- 10.55 **Peter Rietbergen** (Radboud Universiteit Nijmegen)
Bij de paus aan tafel
- 11.35 Intermezzo van de KNIR Ambassadeurs
- 11.40 **Tymon de Haas** (Rijksuniversiteit Groningen)
Van Appius Claudius tot Mussolini: archeologisch onderzoek naar de ontginningsgeschiedenis van de Pontijnse moerassen
- 12.15 Bekendmaking winnaar Van Woudenberg Dissertatieprijs door voorzitter Catrien Santing
- 12.30 Lunch (facultatief in restaurant Saffraan)
- 14.30 **Arthur Crucq** (Universiteit Leiden en Winnaar Ted Meijerprijs)
De zinnelijke deugd: Bernini's Caritas personificaties in de Sint Pieter
- 15.05 Intermezzo van de KNIR Ambassadeurs
- 15.10 **Frans Willem Lantink** (Universiteit Utrecht)
Franciscus: een revolutionair in het Vaticaan? Transformaties van het pausschap sinds de 19de eeuw
- 15.45 Afsluiting door voorzitter Catrien Santing
- 16.15 Borrel in Saffraan

De lezingen en de borrel worden u aangeboden door het bestuur. De lunch is op eigen kosten. Het bestuur heeft met restaurant Saffraan een arrangement voor een lunch in mediterrane stijl van 20 euro afgesproken. Indien u gebruik wilt maken van dit arrangement, dient u dit in uw aanmelding per e-mail aan te geven. Betaling van de lunch geschiedt contant aan het begin van de dag zelf.

Opgeven voor de Vriendendag (en lunch):

Mail Joyce Landheer: joyce@landheer.nl

Locatie Vriendendag:

Academiegebouw Universiteit Utrecht,
Kanunnikenzaal, Domplein 29, Utrecht.

NB: op zaterdag is de ingang van de Kanunnikenzaal aan de achterkant van het Academiegebouw; Achter de Dom 7, aanbellen bij de Faculty Club.

Locatie lunch en borrel:

Saffraan, Oudegracht 146-148, Utrecht